

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10To/39/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8621010139
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Monok
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8621010139.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Monoka a sudcov JUDr. Evy Rešatkovej a JUDr. Petra Tobiaša na verejnom zasadnutí konanom dňa 27.03.2024, v trestnej veci proti obžalovanej A. B. C. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona, o odvolaní obžalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bardejov sp. zn. SK-2T/29/2021 zo dňa 13.07.2023 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

obžalovanej A. B. C., nar. X.X.XXXX v A., trvale bytom D. XX, E. F.,

u k l a d á

Podľa § 157 ods. 2 Tr. zákona za použitia § 36 písm. j), § 38 ods. 3 a § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona peňažný trest vo výške 300,- (tristo) eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, stanovuje náhradný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jedného) mesiaca.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel v trvaní 1 (jedného) roka.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom bola obžalovaná A. B. C. uznaná za vinnú z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s použitím § 138 písm. h) Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

- dňa 19.02.2020 okolo 12.15 hod. pri cúvaní s osobným motorovým vozidlom továrenskej značky Kia Rio, evidenčného čísla F. XXX G. z dvora rodinného domu číslo XX v obci D. okr. Svidník na chodník pred týmto rodinným domom, porušila povinnosti vodiča podľa § 4 ods. 1 písm. e), ods. 2 písm. h) a podľa § 22 ods. 2 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov v spojení s ustanovením § 137 ods. 2 písm. c) citovaného zákona o cestnej premávke, keď i napriek nepriaznivým výhľadovým podmienkam nedbala na zvýšenú opatrnosť voči chodkyni H. I., nar. XX.XX.XXXX, ako

starej osobe so zdravotným postihnutím, ktorá pomocou opornej (francúzskej) barly v pravej ruke išla po chodníku pred uvedeným rodinným domom a v čase, keď táto chodkyňa už prechádzala poza vozidlo, pravou zadnou časťou vozidla narazila do opornej barly chodkyne, následkom čoho táto stratila stabilitu a spadla ľavým bokom v smere svojej chôdze na chodník, pričom utrpela kožnú odreninu na zadnej ploche ľavého lakťa, pomliaždenie ľavej bedrovej oblasti so zlomeninou krčka ľavej stehnovej kosti, čo si vyžiadalo jej liečenie spojené s práceneschopnosťou v trvaní 6 mesiacov.

Za to jej podľa § 157 ods. 2 Tr. zákona bez zistenia poľahčujúcich ani priťažujúcich okolností a za použitia § 56 ods. 1, 2 Tr. zákona bol uložený peňažný trest vo výmere 400,- eur.

Pre prípad úmyselného zmarenia uloženého peňažného trestu jej podľa § 57 ods. 3 Tr. zákona bol ustanovený aj náhradný trest odňatia slobody v trvaní 1 roka.

Súčasne podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zákona jej bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní 14 mesiacov.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. poriadku bola obžalovanej uložená tiež povinnosť nahradiť poškodenej J. K. A., H., škodu v sume 4.156,47 eur.

Proti uvedenému rozsudku podala obžalovaná ihneď po jeho vyhlásení odvolanie, ktoré následne prostredníctvom svojho obhajcu aj bližšie písomne odôvodnila. Uviedla, že vo vzťahu ku skutku, ktorý je jej obžalobou kladený za vinu, pred súdom neurobila žiadne z vyhlásení podľa § 257 Tr. poriadku, lebo do dnešného dňa s istotou nevie, čo sa v daný deň a v inkriminovaný čas na mieste samom stalo. Na rozdiel od okresného súdu podľa jej názoru vykonané dôkazy nepreukazujú spáchanie skutku, pre ktorý ju súd uznal vinnou. V prvom rade chce uviesť, že z inkriminovaného miesta bola políciou zabezpečená iba jedna stopa - údajné miesto zrážky, ktoré sa malo nachádzať vo vzdialenosti 0,8 m od pomocného bodu merania (PBM) - okraj chodníka. Ako základný bod merania (VBM) bola určená hranica oplotenia rod. domu č. XX. Túto stopu, zistenú policajtom L. A. L., po celý čas spochybňovala, keďže podľa nej postavenie motorového vozidla počas pádu poškodenej bolo iné. Na tejto stope (0,8 m od PBM) bol znalcom v odbore cestná doprava vytvorený celý prípad. Tvrdí, že s verziou poškodenej počas rekonštrukcie sa znalec riadne nevysporiadal. V rozpore s tým, čo uviedla pri rekonštrukcii, znalec určil inú vzdialenosť miesta zrážky od PBM. Z toho má vyplývať, že policajtom zistená jediná stopa, ako údajné miesto zrážky, nebola správna, čo majú popierať aj údaje uvedené ňou a poškodenou. Ani znalcom určená poloha chodkyne - poškodenej v čase nárazu vozidla do barly nebola podľa nej správne určená a to vzhľadom na iné údaje získané pri rekonštrukcii, ktoré však nie je možné nijako verifikovať. Podľa nej taktiež samotné miesto zrážky (pravý zadný roh motorového vozidla) určené znalcom je v rozpore s tvrdením samotnej poškodenej (v strede motorového vozidla alebo za vodičom motorového vozidla). Uviedla, že znalec B. M. F., na rozdiel od zadaných údajov od policajta L. A. L., poškodenej H. I. a nej, vytvoril znalecký posudok na základe svojich údajov, t. j. na základe údajov rozdielných od údajov získaných od nich, pričom ani jeho údaje nie je možné verifikovať, keďže absentuje akákoľvek stopa, ktorá by bola získaná inkriminovaného dňa a ktorá by potvrdzovala tvrdenia policajta, poškodenej alebo znalca. V tejto súvislosti tiež uviedla, že okrem nej, aj samotná poškodená postavila pri rekonštrukcii motorové vozidlo mimo chodník, ktorého vzdialenosť znalec určil v rozsahu 1,76 m, policajt na 1,7 m. Preto je podľa jej názoru nesprávne, ak súd prvej inštancie mal za preukázané, že skutku sa mala dopustiť na chodníku, keďže jej motorové vozidlo sa v čase pádu poškodenej na chodníku vôbec nenachádzalo. Znalecky posudok B. M. F. bol vypracovaný bez toho, aby mal k dispozícii barlu, ktorá nebola ako stopa vôbec zabezpečená. Tvrdí, že bez toho, aby znalec vedel, akú barlu mala poškodená, hoci vo vzťahu k barle syn pri rekonštrukcii uviedol, že nebola poškodená, nebolo možné objektívne zhotoviť znalecký posudok. Súd prvej inštancie ju odsúdil za to, že pravou zadnou časťou vozidla narazila do opornej barly chodkyne, avšak žiadna takáto barla ako dôkaz nebola zo strany polície zabezpečená. Navyše nebolo preukázané, akú barlu mala poškodená v inkriminovaný deň, a či ňou poškodená spôsobila alebo nespôsobila čiariku na pravej spodnej strane zadného nárazníka o dĺžke cca 3-4 cm vo výške 47,5 cm nad zemou, na ktorú počas konania poukázala a ktorá podľa jej názoru, bez bližšej kriminalistickej expertízy, bola gumového charakteru. Gumovú časť na barle mala poškodená na spodnej časti opornej barly. Túto stopu zistil policajt L. A. L., ale ako vyplynulo, nezaistil ju, pričom na ňu poukazovala na mieste samom, aj vo svojej prvotnej sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia zo dňa 09.03.2020, kedy mohla byť kľudne zo strany polície ešte zabezpečená, a preto pred súdom navrhovala oboznámiť toto podanie ako dôkaz, čo nesprávne súd vyhodnotil, keďže mal oboznámiť ako

dôkaz túto sťažnosť, preukazujúcu, že upozornila na existenciu takejto stopy a orgán činný v trestnom konaní ju v jej prospech nezabezpečil. Má za to, že ak by policajt alebo orgán činný v trestnom konaní zabezpečili túto stopu, bolo by preukázané, že poškodená ako osoba vo vyššom veku s predklonom dopredu s nervóznou povahou, ako sa podľa obžalovanej prezentovala aj na súde, nezniesla jej státie motorovým vozidlo a buchla spodnou časťou barly do danej časti motorového vozidla vo výške 47,5 cm nad zemou, čo nie je bežné pre chôdzu osoby s barlou v jej veku a s predklonom dopredu a obedárom v ruke, a spadla na zem, čím si svoj pád na zem spôsobila sama. Samovoľný pád poškodenej nevylúčil ani znalec C. C. D. či už pri výsluchu pred vyšetrovateľom dňa 25.11.2020, alebo pred súdom dňa 13.07.2023. Z fotodokumentácie vyhotovenej L. A. L. dňa 19.02.2020 je podľa obžalovanej zjavné, že vozidlo je zaprášené a nevidno žiadny náznak kontaktu osoby - poškodenej s autom a mal to vylúčiť aj znalec B. M. F. vo svojom znaleckom posudku, keď uviedol, že ku kontaktu motorového vozidla s telom poškodenej nedošlo. Fotodokumentácia, ako aj tento záver B. M. F. podľa obžalovanej vylučujú tvrdenie poškodenej, ktorá pred súdom dňa 19.01.2023 uviedla nasledovné: „ pričom ma trafila aj na hlavu aj na celé telo a ja som spadla na zem.“ Tvrdí, že s týmto sa súd prvej inštancie nevysporiadal, čím je jeho rozhodnutie riadne neodôvodnené a arbitrárne.

Obžalovaná v odôvodnení odvolania ďalej poukázala na zápisnicu z rekonštrukcie zo dňa 06.05.2021, keď podľa poškodenej, ktorá mala po páde ležať na pravom boku, hlavou smerom k VBM, nohami smerom k hlavnej ceste. Ku konečnej polohe sa mal vyjadriť znalec C. C. D. tak, že v danom prípade nie je možné jednoznačne stanoviť, či k pádu poškodenej došlo v dôsledku kontaktu s cúvajúcim vozidlom, alebo v dôsledku samovoľného pádu poškodenej. Na tejto polohe zotrvala aj pred súdom počas svojho výsluchu dňa 19.01.2023, keď na otázku prokurátora pamätáte si, ako ste spadli, na ktorú časť tela, svedkyňa uviedla, že ju odhodilo na pravú stranu. To podľa obžalovanej nekorešponduje so zraneniami poškodenej, ktoré boli zistené znalcom C. C. D.. Súd zhodnotil výpoveď poškodenej, napriek rozporom a nejasnostiam v jej výpovedi, ako výpoveď smerodajnú pre rozhodnutie vo veci, čo obžalovaná nepovažuje za správne. Rozpory a nejasnosti súd vysvetľoval vekom a odstupom času od nehody, s čím obžalovaná nesúhlasí. Poškodená tiež uvádzala, že obžalovaná mala telefonovať, pričom z výpisu hovorov vyplynulo, že v danom čase netelefonovala. V tejto súvislosti súd vôbec neprihliadol na ňou predložené dôkazy - výpis hovorov z jej telefónneho čísla XXXXXXXXXX zo dňa 19.02.2020 a na výpis príchodov a odchodov z práce - K. D. a nedôvodne ich pôvodne odmietol vykonať, ako aj ostatné odmietnuté dôkazy (navrhnutá výpoveď C. C. N., sťažnosť zo dňa 09.03.2020, záznam o výbave vozidla, vykonanie obhliadky a článok o osteoporóze), ktoré odmietol dňa 19.01.2023, hoci niektoré následne pripustil dňa 13.07.2023. Predložila ako dôkaz výpis hovorov okrem iného aj zo dňa 19.02.2020, z ktorého je zrejmé, že pred tým, než zavolała poškodenej pomoc prostredníctvom linky 112 v čase o 12.13 hod., telefonovala poslednýkrát v čase o 11.32 hod., kedy odišla z práce, v ktorej ukončila pracovnú zmenu v čase 11.30 hod., čo preukázala knihou príchodov a odchodov jej zamestnávateľa K. O. J. D., čo vôbec nie je volanie pred pádom. Keďže poškodená tvrdila, že obžalovaná telefonovala, hoci netelefonovala, a podľa súdu je to osoba staršia, ktorá sa aj pre odstup času môže myliť, s čím obžalovaná nesúhlasí, lebo uviedla podstatnú okolnosť, s ktorou sa súd a znalec z odboru cestná doprava mali zaoberať. Ak ju poškodená mala vidieť, hoci ohľadne telefonovania ide o neuvádzanie pravdy, tak postavenie poškodenej mohlo byť také, ako obžalovaná uviedla, čím nie je vylúčená jej verzia stáťia poškodenej, že stála približne na mieste, kde počas rekonštrukcie obžalovaná uviedla, a preto sa mal znalec jej verziiu riadne zaoberať a nie ju vylúčiť, že je preňho nelogické, keďže poškodená by sa musela presunúť vpravo o 156 cm (tiež nesprávne zistenie znalcom), s čím nemožno súhlasiť, lebo podľa výpočtov obžalovanej poškodená by sa presunula maximálne iba 1 m (znalec určil, že pravá noha poškodenej sa nachádzala vo vzdialenosti 130 cm od PMB a obžalovaná pri rekonštrukcii postavila vozidlo od vonkajšej hrany obrubníka - t. j. od PBM na vzdialenosť 230 cm), čo ona považuje za možné a logické, a nie nelogické, ako to uviedol znalec. Je presvedčená, že jedinou zabezpečenou stopou bolo policajtom označené údajné miesto zrážky, ktorú však samotný znalec spochybnil, a spochybňovala to aj ona. Z uvedeného jej vyplýva jediný záver, že neexistuje žiadna stopa, na základe ktorej by znalec mohol objektívne vyhotoviť znalecky posudok, a preto ani súd nemôže prihliadať na ním vyhotovený znalecky posudok.

V odôvodnení odvolania obžalovaná v ďalšom reprodukuje výpoveď znalca B. M. F. a k jeho znaleckému posudku č. 39/2021 dodáva, že

- znalecký posudok bol vypracovaný na základe nepresných a nedostatočne až zmätočne zdokumentovaných stôp zo strany polície z miesta dopravnej nehody (DN), znalecký posudok bol vypracovaný jednostranne, pričom niektoré vstupné údaje analýzy boli zadané bez riadneho technického

odôvodnenia - ide predovšetkým o hodnoty pozdĺžneho sklonu, kde znalec uvažuje s extrémnou hodnotou sklonu až 14% bez náležitého zdokumentovania, čím je nepreskúmateľný,

- sklon v mieste státia motorového vozidla určeného policajtom, obžalovanou, poškodenou a ním uvedených údajov státia motorového vozidla nemeral,
- znalec v rámci analýzy uvažuje s priebehom nehodového deja jednostranne len na základe tvrdenia chodkyne,
- znalec neuvažuje iné alternatívne možnosti priebehu nehodového deja napr. aj podľa jej tvrdenia, pričom výpoveď chodkyne o vzájomnej polohe tela chodkyne a vozidla v čase nárazu je technicky neprijateľná,
- znalec uvažuje o priebehu nehodového deja len na základe technicky nepodloženého jediného predpokladu, že vozidlo sa samovoľne rozbehlo ako hmotný bod na naklonenej rovine, t. j. bezprostredne po odbrzdení, pričom neuvažuje jednotlivé odpory vozidla - valivý odpor pneumatík, brzdnú sústavu a pod., aj napriek výpovedi obžalovanej, v ktorej uviedla, že s vozidlom stála a nepohla sa znalec uvažuje o svojoľnom pohnutí sa vozidla, pričom vozidlo zn. Kia Rio, ev. č. F. XXXXX je vybavené systémom HAC (15 riadok v špecifikácii vozidla - č. I. 267- 270) - tzv. systém rozjazdu do kopca, ktorý zabráni nekontrolovateľnému cúvnutiu vozidla s tým, že až po dobu 2-3 sekúnd (pri niektorých vozidlách až 5 sekúnd) automaticky podrží po odbrzdení brzdu, a s ktorým, ako uviedol na hlavnom pojednávaní sa znalec nezaoberal,
- ak znalec uvažoval ako o jedinom možnom spôsobe vzniku nehodového deja - ako dôsledok nárazu pohybujúceho sa vozidla do chodkyne podľa výpovede chodkyne, pričom takéto správanie sa, resp. techniku jazdy obžalovaná nikde neuviedla, bolo povinnosťou znalca uvažovať aj o alternatíve podľa nej, t. j. že v čase nehodového deja s vozidlom stála, pričom k zraneniu chodkyne mohlo dôjsť počas jej pohybu, kedy samovoľne spadla a narazila barlou do vozidla alebo pravdepodobne spôsobila gumenú čiarku vo výške 47,5 cm nad zemou, pričom v dôsledku pádu si spôsobila zranenie sama, tzn. že k zrazeniu mohlo dôjsť aj v dôsledku vlastného pádu chodkyne bez pričinenia pohybu vozidla, čo nevyviedol, resp. potvrdil aj znalec z odboru zdravotníctva, mal byť reálne zdokumentovaný pohyb vozidla meraním v rámci preverovacieho pokusu, ak chcel znalec podať takýto znalecký posudok,
- nestotožňuje sa s podaným znaleckým posudkom, keďže nezodpovedá vierohodnej simulácii priebehu deja.

Následne obžalovaná v odôvodnení svojho odvolania rekapitulovala aj výpoveď znalca C. C. D., ktorý okrem iného uviedol, že podľa predloženej zdravotnej dokumentácie bola poškodená dňa 7.12.2015 na denzitometrickom vyšetrení v Košiciach, kde jej bola zisťovaná hustota kostí v oblasti chrbtice, pričom podľa záveru ortopéda C. M. F. namerané hodnoty indikovali nízku kostnú denzitu vo vyšetrovanej oblasti kostí, ktoré poukazovali na osteopeniu, ktorá je považovaná z medicínskeho hľadiska za predstupeň osteoporózy. Pri tom bolo stanovené riziko zlomeniny stavcov 3,76 násobné a zlomeniny krčka stehennej kosti ako 6,36 násobné. Poškodená bola predpísaná náhrada vápnika a vitamín D s odporúčaním kontroly denzity po 2 rokoch. Vzhľadom na uvedený výsledok vyšetrenia je možné ustáliť, že riziko vzniku zlomeniny 5 rokov po tomto vyšetrení, teda v roku 2020, bolo značné z dôvodu existujúcej krehkosti kostí na podklade stareckých zmien kostnej stavby. Za obdobie 5 rokov od tohto vyšetrenia by vzhľadom na vek to ochorenie aj napriek liečbe progredovalo. Bolo by maximálne rovnaké alebo horšie. Podľa zdravotnej dokumentácie zo dňa 25.2.2020 sa poškodená liečila na ťažkú nedoslýchavosť, ischemickú chorobu srdca, vysoký krvný tlak, chronickú obštrukčnú chorobu pľúc, kľúčové žily dolných končatín a absolvovala operačné odstránenie maternice. Podľa dostupnej zdravotnej dokumentácie sa na tieto ochorenia liečila. V lekárskej správe sa ďalej uvádza, že poškodená trpela na degeneratívne ochorenie bedrových kĺbov - koksartrózu 1.-2. stupňa a na degeneratívne ochorenie ľavého kolena - gonartrózu 1.-2. stupňa. Ďalšou uvádzanou diagnózou, ktorá bola uvedená v roku 2020, bola multiinfarktová encefalopatia, to znamená zmeny na mozgu, ktoré však podľa lekárskej správy z 21.2.2020 neobmedzovali poškodenú pri vnímaní okolností, vzhľadom ku skutočnosti, že pri prijatí do nemocnice bol popisovaný jej stav pri vedomí, orientačne neurologicky v norme. Pri preventívnej prehliadke zo 4.1.2019 sa uvádza, že menovaná sa cíti dobre, pri vedomí, orientovaná, spolupracuje, zaujíma aktívnu polohu. Pri preventívnej prehliadke boli oči vyšetované len orientačne. Ak by sa sťažovala, že nevidí, zrejme by bola poslaná na vyšetrenie. Tieto diagnózy sa v zdravotnej dokumentácii opakujú. Prípadné spomalenie chôdze a pohybu vyplýva zo zlyhávania srdca, rýchlo sa zadýcha pri námahe. Podľa obžalovanej poškodená trpela a trpí 3. až 4. stupňom osteoporózy, čo by bolo znalcom C. C. D. zistené, ak by si súd prvej inštancie vyžiadal zdravotnú dokumentáciu poškodenej od všeobecného lekára C. C. G. sám a nie cez syna poškodenej, a vyvolal tak u obžalovanej pochybnosť. Z tohto dôvodu žiada, aby bol zabezpečený ako dôkaz výpis zo zdravotnej karty poškodenej opatrený všeobecným

lekárom poškodenej C. C. G., ako aj správa menovaného lekára o tom, či k nemu dňa 20.02.2020, t.j. nasledujúci deň, prišla poškodená na vyšetrenie a z akého dôvodu, resp. či to bolo pre bolesti krčka ľavej stehnovej kosti. Zároveň navrhuje, aby bola ako dôkaz vyžiadaná a zabezpečená správa rýchlej zdravotnej služby poskytujúcej spoločnosťou LSE-Life Star Emergency, s.r.o., so sídlom I. XXX/X, XXX XX I., IČO: XXXXXXXX, zo dňa 19.02.2020 o prevoze poškodenej do Nemocnice H.. N. I. F. F., a.s., a čo v nej ako diagnózu uviedol C. P. F.. Poškodená sa liečila aj na oddelení oftalmológie, čo znalci v zdravotnej dokumentácii tiež chýbalo. Aj dcéra poškodenej C. Q. pri výsluchu dňa 25.11.2020 uviedla, že čo sa týka zraku, tak na jedno oko videla slabšie, má predpísané aj okuliare. Obžalovaná tvrdí, že ju súd odsúdil, hoci nemal zodpovedanú podstatnú otázku, a to vzhľadom na protirečivosť si samotného znalca C. C. D., ktorý vo svojom znaleckom posudku č. 147/2020 označil zlomeninu ako nezaklinenú, keď ohodnotil zlomeninu krčka ľavej stehnovej kosti ako nezaklinenú podľa položky 183b (180 bodov) zákona č. 437/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov a počas výsluchu pred vyšetrovateľom dňa 25.11.2020 a na súde dňa 13.07.2023 uviedol, že poškodená mala utpieť zaklinenú zlomeninu, inak ohodnocovanú podľa položky 183a (100 bodov) daného zákona. To u nej vzbudilo podozrenie, že znalec nevidel RTG snímok zo dňa 19.02.2020, pričom svoj rozporuplný názor v znaleckom posudku oproti výsluchom obhajoval pred súdom tým, že ho mali údajne vidieť nejakí viacerí odborníci bez uvedenia ich mien a odborného postavenia. V znaleckom posudku síce uviedol jednu osobu, s ktorou mal konzultovať, ale svoj záver zo znaleckého posudku pred súdom sám spochybnil, čím spochybnil aj túto osobu, s ktorou mal konzultovať iba stanovenú dĺžku práceneschopnosti a postup pri liečení (str. 3 znaleckého posudku). Samotný znalecky posudok vychádza až z prepúšťacej správy z hospitalizácie na Oddelení úrazovej chirurgie R. M. v A. zo dňa 25.02.2020, čím nevychádza z podkladov ku dňu 19.02.2020, a hlavne nie z RTG snímku z 19.02.2020. Má za to, že to C. C. N. dňa 19.02.2020 správne posúdil RTG snímok poškodenej a nie je na ňom žiadna zlomenina.

V odôvodnení odvolania obžalovaná ďalej spochybňuje vierohodnosť výpovede poškodenej, podľa ktorej obžalovaná telefonovala, poškodená spadla na pravú stranu, došlo ku kontaktu tela poškodenej s motorovým vozidlom a nechali ju sedieť na zemi. Poškodená menila aj miesto zrážky a jej výpoveď nepotvrdili ani znalci a tak z jej výpovede nie je možné vychádzať. Po rekapitulácii výpovede C. F. pred súdom 20.10.2022 obžalovaná uviedla, že mnohé veci si tento svedok nepamätal, ako aj pri výsluchu v prípravnom konaní, ale za týmto, čo potvrdil aj tento lekár, že nohy poškodenej vyšetroval od členkov až po bedrové kĺby, pričom poškodená sa vôbec nestožovala na bolesť a ani na bedrový kĺb a skutočne jej bedrové kĺby vyšetroval tak, že jej ohýbal a vystieral nohy, za týmto si stojí, pričom nezistil žiadnu zlomeninu. Obžalovaná nesúhlasí ani s tým, že rozhladové podmienky sú pri vychádzaní u nich nepriaznivé. Vylučuje to aj zistenie policajtom L. A. L., ktorý v zápisnici o obhliadke miesta dopravnej nehody zo dňa 19.02.2020 uviedol, že sú dobré. Pokiaľ súd prvej inštancie vo svojom napadnutom rozsudku uviedol, že verzia obžalovanej bola vyvrátená vykonaným dokazovaním, a to najmä znaleckým posudkom a výpoveďou znalca v odbore cestná doprava B. F., ktorý vyhodnotil priebeh nehodového deja pri zohľadnení verzie poškodenej a obžalovanej a zistil, že verzia obžalovanej je technicky neprijateľná, tak s tým obžalovaná nemôže nesúhlasiť, lebo to vylučujú odpovede znalca pred súdom zo dňa 04.04.2023 a nesprávne, neúplné a skreslené údaje v jeho znaleckom posudku. Pokiaľ je podľa súdu nelogické, aby sa osoba, ktorá sa pohybuje po chodníku (najmä ak má problémy s chôdzou, ako mala poškodená) presúvala pri čakaní mimo os svojho plánovaného pohybu a následne (po prejení vozidla by sa plánovala presunúť naspäť na chodník a pokračovať ďalej), tak podľa obžalovanej je to logické, keďže poškodená sa presunula mimo os svojho pohybu možno z dôvodu, aby videla, či obžalovaná netelefonovala, prípadne z iného dôvodu, s čím sa však znalec alebo súd nevysporiadali, ale nedôvodne im bol nelogický presun poškodenej nie 156 cm, ale max. 1 m z miesta jej chôdze na chodníku na miesto označené obžalovanou. Pokiaľ súd spochybňuje, že poškodená chodila, tak s tým obžalovaná nesúhlasí, lebo podľa nej chodila. Za pravdu označuje aj to, že C. F. sa vyjadril, že poškodená nemá zlomeninu. Pokiaľ súd poukazuje na to, že poškodená mala C. F. povedať alebo ukázať na ľavý bedrový kĺb, tak je na mieste otázka, prečo ju komplexne vyšetroval, prečo jej ohýbal nohami až k ramenám a prečo po vyšetrení poškodená bola ním a ošetrovateľom zdvihnutá z ležadla, nachádzajúceho sa možno cca 20-30 cm nad zemou, postavená na nohy a sama na vlastných nohách vystúpila do sanitky a bola posadená do sedadla v sanitke. Obžalovaná si odpovedá tak, že poškodená vôbec nič nepovedala a ani neukázala C. F.. Podľa obžalovanej súd nemal ničím, žiadnou lekárskou správou, alebo správou RZP, ktorú navrhuje zabezpečiť, potvrdené vyjadrenie C. F., ohľadne čoho, prípadne pre akú diagnózu bola poškodená prepravovaná do nemocnice vo Svidníku. Obžalovaná tvrdí, že poškodená si sadla aj na stoličku pri odpadkovom koši, ktorú jej priniesli, resp. mama, a išla dozadu 5-6 krokov. Tieto pohyby poškodenej nepotvrdzujú, aby u tejto išlo o zlomeninu, či už nezaklinenú alebo zaklinenú. Podľa

obžalovanej poškodená nekričala, ale bola iba celý čas ticho, čo obžalovaná uviedla aj pri volaní na tiesňovú linku 112. Tvrdenie znalca C. C. D. o zaklinenej (nekompletnej) zlomenine je podľa obžalovanej v rozpore s tvrdením dcéry poškodenej C. Q. o tom, že poškodená mala mať vytočenú nohu do strany. Obžalovaná tvrdí, že z výpovede dcéry poškodenej je zrejmé, že sa s poškodenou doma manipulovalo, čím jej mohli spôsobiť zlomeninu krčka stehnovej kosti aj oni sami doma dňa 19.02.2020, resp. dňa 20.02.2020. Ak by bola mala poškodená vytočenú nohu do strany, a sťažovala sa na bolesti, tak neboli by s poškodenou vykonávali takúto činnosť. Z tohto má byť tiež zrejmé, že poškodená sama dvíhala svoju váhu, a obžalovaná neverí, že keď poškodená chodila o barle, že dokázala sa iba na jednej nohe podvihnúť, keďže ako vypovedala svedkyňa brat ju nedvíhal, ale iba jej pomáhali so stabilitou. Nesúhlasí so súdom, že vykonané dôkazy preukazujú jej vinu za skutok, pre ktorý ju uznal vinným. Nesprávne sa vysporiadal so všetkými vykonanými dôkazmi, hlavne s jej výpoveďou, výpoveďou jej mamy, fotodokumentáciou, či už zabezpečenou policajtom L. A. L. alebo ňou, výpisom hovorov z jej tel. č. XXXXXXXXXX zo dňa 19.02.2020, výpisom z knihy príchodov a odchodov zo dňa 19.02.2020 potvrdeným zamestnávateľom K. O. J. D., skutočnosťou, že znalecký posudok B. M. F. je nepoužiteľný pre tento prípad, keďže nevychádza zo žiadnej riadne zabezpečenej stopy a je vytvorený na nepresných a domyslených údajoch, a so skutočnosťou, že ani znalecký posudok C. C. D. nie je bez pochybností, hoci znalec pri svojich výsluchoch pripustil, že poškodená mohla aj sama spadnúť. Obžalovaná žiada, aby bol ako dôkaz zabezpečený - RTG snímok zo dňa 19.02.2020 a CT vyšetrenie poškodenej zo dňa 20.02.2020 a vypočutý lekár - chirurg C. C. N.. Vzhľadom na to, že znalec C. C. D. je znalcom v odvetví toxikológia, alkoholológia, sérohematológia a nie chirurgia, a z jeho výpovede pred súdom vyplynulo, že RTG snímok mali posudzovať iné osoby bez toho, aby sa vedelo, kto mal posudzovať daný RTG snímok, navrhuje vykonať znalecké dokazovanie znalcom z odvetvia chirurgia - úrazová chirurgia.

Obžalovaná v odôvodnení svojho odvolania považuje za nespravodlivý a neprimeraný aj trest. Súd u nej nezistil žiadnu poľahčujúcu okolnosť, s čím nesúhlasí, lebo na jej strane sú dve poľahčujúce okolnosti a to podľa § 36 písm. j) a k) Trestného zákona. Na rozdiel od súdu je toho názoru, že viedla pred údajným spáchaním trestného činu riadny život a pričiniť sa o prípadné odstránenie škodlivých následkov trestného činu, keď vykonala oznámenie poisťnej udalosti (č. I. 120) do svojej poisťovne H. - F. A., a.s., kde má uzatvorené aj povinné zmluvné poistenie, čo súd oboznamoval ako dôkaz dňa 13.07.2023. Trest zákazu činnosti, ktorý je iba alternatívnym trestom, považuje tiež za nespravodlivý a neprimeraný, keďže pred spáchaním údajného trestného činu nebola nikdy trestne odsúdená a bola iba raz priestupkovo riešená. Má rodinu, o ktorú sa riadne stará, nepožíva alkoholické alebo návykové látky. Je zamestnaná ako učiteľka, hrá v chráme počas bohoslužieb na organe, nikdy nemala s nikým žiadny problém, ale tvrdenie súdu, že nevedla riadny život, je tvrdé a nespravodlivé tvrdenie tak, ako celý jeho napadnutý rozsudok. Po inkriminovanom incidente (19.02.2020) do dňa vyhlásenia rozhodnutia (13.07.2023), resp. do dňa 22.09.2023, t. j. viac ako 3 roky a 7 mesiacov nespáchala žiadny trestný čin a ani priestupok, na čo súd nesprávne neprihliadol pri svojom rozhodovaní. Trest uložený po viac ako 3 rokoch a 5 mesiacoch by zasiahol neprimerane do ich domácnosti, keďže okrem jej dvoch detí - syna C. (10 ročného - nar. XX.XX.XXXX) a dcéry Anetky (takmer 5 ročnej - nar. XX.XX.XXXXX), ktoré vozí motorovým vozidlom do škôlky, školy, na záujmové krúžky syna mimo vyučovania (hudobná výchova, jazyková škola), sú na ňu osobne odkázaní aj jej rodičia - dôchodcovia, otec osoba ťažko zdravotne postihnutá M. G., mama C. G., v súčasnosti po reoperácii, a stará mama H. D., 8 rokov ležiaca, ktorým robí akékoľvek nákupy, vozí do zdravotníckych zariadení na vyšetrenia, do kostola, a pod., resp. stará sa akokoľvek o nich, pričom využíva motorové vozidlo, bez ktorého si nevie predstaviť, aby to zvládala. S menovanými rodičmi a starou mamou zdieľajú spoločnú domácnosť. Priložila tiež čestné vyhlásenie jej rodičov a starej mamy. V prípade potreby zo strany súdu overiť nimi uvedené skutočnosti v čestnom vyhlásení, je ochotná predložiť aj lekárske správy rodičov a babky. Vzhľadom na okolnosti skutku, ktorý sa jej kladie za vinu, je toho názoru, že uloženie trestu zákazu činnosti po 3 rokoch a 5 mesiacoch, kedy nespáchala žiadny trestný čin alebo priestupok, je podľa jej názoru neprimerane prísne. Napadnutý rozsudok považuje za predčasný a nevychádzajúci z okolností, ktoré sa odohrali dňa 19.02.2020. Preto navrhla, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c), d) a e) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Na základe podaného odvolania krajský súd ako súd odvolací v intenciách ust. § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým podala odvolateľka odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadajúc i na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, pokiaľ by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku, a dospel k záveru, že odvolanie obžalovanej je čiastočne dôvodné len vo vzťahu k výroku o treste.

V konaní pred súdom prvého stupňa boli zákonným spôsobom vykonané dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na spravodlivé rozhodnutie. Súd vykonané dôkazy vyhodnotil spôsobom uvedeným v § 2 ods. 12 Tr. poriadku a takýmto postupom dospel k správnym skutkovým a následne i právnym záverom.

V odôvodnení svojho rozhodnutia prvostupňový súd uviedol, ktoré konkrétne dôkazy vo veci vykonal, ktoré skutočnosti z nich vyplývali a na základe ktorých konkrétnych dôkazov svoje skutkové závery ustálil. Podrobne a logicky popísal akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, ako aj to, prečo obrane obžalovanej neuveril, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval aj s poukazom na príslušné ustanovenia zákona.

Nie sú teda dôvodné námietky obhajoby, podľa ktorých je napadnutý rozsudok založený iba na domnienkach a arbitrárny a ani že bolo porušené právo obžalovanej na spravodlivý proces. V súvislosti s týmito odvolacími námietkami je potrebné zdôrazniť, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napríklad rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 209/04, IV. ÚS 350/2014, II. ÚS 449/2015). Povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie nemožno interpretovať v tom zmysle, že by zahŕňalo podrobnú odpoveď na každý argument strany konania (Van de Hurk v. Holandsko, resp. Ruiz Torija v. Španielsko). Podstatou práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia je povinnosť súdu vyhodnotiť a v odôvodnení rozhodnutia zareagovať na hlavné námietky účastníka konania (Donadze v. Gruzínsko) a riadne posúdiť tvrdenia, argumenty a dôkazy predložené stranou konania (opätovne viď napr. Van de Hurk v. Holandsko).

Okresný súd na stranách 2 - 16 svojho odsudzujúceho rozsudku dôsledne, precízne, zrozumiteľne a vyčerpávajúco rozobral všetky vykonané dôkazy, tieto vyhodnotil jednotlivo i v súhrne, presvedčivo vysvetlil, prečo neuveril tvrdeniam obžalovanej a najmä, ktoré dôkazy preukazujú jej vinu a prečo. Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu musí byť každému, aj nestrannému pozorovateľovi, bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že obžalovaná motorovým vozidlom vedeným v rozpore s povinnosťami vodiča v cestnej premávke spôsobila z nedbanlivosti poškodenú H. I. zranenia majúce charakter ťažkej ujmy na zdraví. Krajský súd tak považuje odôvodnenie rozsudku okresného súdu za plne súladné nielen s požiadavkami na odôvodnenie rozsudku plynúcimi z § 168 Tr. poriadku, ale aj z čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Odvolací súd ešte poznamenáva, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamena ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne právo strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 339/2008, II. ÚS 197/2007, II. ÚS 78/2005, V. ÚS 252/2004).

Ako už bolo uvedené, vo vzťahu k výroku o vine dôvody napadnutého rozsudku sú podrobné a vecne správne, s týmito sa krajský súd v celom rozsahu stotožňuje (s výnimkou nemožnosti použitia zvukového záznamu) a preto na ne aj v podrobnostiach poukazuje.

Len vzhľadom na odvolacie námietky obžalovanej odvolací súd považuje za potrebné niektoré skutočnosti zvýrazniť a doplniť.

Obžalovaná svoje odvolanie založila predovšetkým na tvrdeniach, že do poškodenej svojím vozidlom nenarazila a ujmu na zdraví jej nespôsobila, ako aj na spochybňovaní dôkazov, na ktorých súd založil

svoj záver o vine obžalovanej. Napriek uvedeným námietkam aj podľa krajského súdu výrok o vine je možné oprieť o súhrn dôkazov, ktoré po ich zhodnotení jednoznačne a bez akýchkoľvek rozumných pochybností odôvodňujú záver, že sa skutok stal a že ho ako trestne zodpovedný subjekt spáchala obžalovaná.

Na základe výpovedí obžalovanej A. B. C. a poškodenej H. I. je nepochybné, že v rovnakom čase obžalovaná motorovým vozidlom cúvala z dvora rodinného domu č. XX v obci D. a poškodená kráčala s barlou a obedárom v rukách po chodníku vedúcom popred predmetný rodinný dom (vzájomne na seba aj videli), a tiež že následne na chodníku pri vozidle ležala poškodená H. I., ktorej stav si vyžadoval privolanie RZP. Zo zvukových záznamov z 19.02.2020 je ďalej nepochybné, že obžalovaná telefonovala na tiesňovú linku 112, kde operátom tiesňovej linky a RZP oznámila, že poškodená šla po chodníku, obžalovaná cúvala z dvora, myslela si, že jej poškodená dáva prednosť, obžalovaná cúvla, pričom buchla do poškodenej a táto spadla. Tieto skutočnosti následne operátori oznámili službukonajúcim záchranárom a polícii.

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že nie sú správne úvahy prvostupňového súdu o tom, že zvukový záznam z telefonátu obžalovanej na linku 112 je nepoužiteľný dôkaz, lebo obsahuje vyjadrenia obžalovanej z času pred vznesením obvinenia. Dôkazom tu totiž nie je výsluch obžalovanej ako svedka, ale zákonným spôsobom získaný zvukový záznam ako vecný dôkaz podľa § 153 ods. 2, 3 Tr. poriadku, ktorý v praxi spravidla vzniká ešte pred začatím trestného stíhania a vznesením obvinenia. Predmetný zvukový záznam vznikol nezávisle od orgánov činných v trestnom konaní a bez akéhokoľvek ich prispenia. Vznikol z vôle obžalovanej, ktorá sama zavolała na verejnú tiesňovú linku 112 a oznamovala okolnosti dopravnej nehody s vedomím, že ich oznamuje iným osobám a že hovory sú zaznamenávané, čo je všeobecne známou skutočnosťou. Súčasťou týchto vecných dôkazov sú aj listiny, z ktorých je zrejmé kde a kedy zvukové záznamy vznikli, kto ich vydal a kto a z akého telefónneho čísla telefonoval. Predmetné zvukové záznamy sú teda dôkazmi zákonnými a v konaní pred súdom použiteľnými (pozri tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5To/29/2018 z 13.09.2018).

Zo svedeckej výpovede lekára RZP C. P. F., lekárskeho správcu a znaleckého posudku z odvetvia súdne lekárstvo C. C. D. ďalej vyplýva, že po príchode privolanej RZP C. F. poškodenú H. I. komplexne vyšetril, pričom táto najväčšiu bolestivosť udávala v oblasti bedrového kĺbu. Keďže bolo podozrenie na zlomeninu krčka ľavej stehrovej kosti, tak poškodenú transportovali na chirurgickú ambulanciu do F. L., kde ju prevzal lekár na chirurgickej ambulancii na vyšetrenie. Ihneď bolo vykonané aj RTG vyšetrenie, pri ktorom však lekár na snímke neodhalil jednoznačne zlomeninu krčka ľavej stehrovej kosti, hoci podľa znalca na predmetnej snímke tam zlomenina vyznačená bola. V lekárskej správe z 19.02.2020 bolo u poškodenej tak konštatované len pomliaždenie bedra a odrenina ľavého lakťa. Pre pretrvávajúcu bolestivosť bolo nasledujúceho dňa vykonané citlivejšie CT vyšetrenie, pri ktorom bola potvrdená zlomenina krčka ľavej stehrovej kosti.

Podľa znalca teda poškodená H. I. utrpela plošnú kožnú odreninu na zadnej ploche ľavého lakťa a pomliaždenie ľavej bedrovej oblasti so zlomeninou krčka ľavej stehrovej kosti, pričom tieto sú v príčinnej súvislosti s predmetnou dopravnou nehodou. Doba liečenia spojená s práceneschopnosťou môže byť v uvedenom prípade 6-7 mesiacov. V danom prípade išlo o osobu vo vyššom veku, kde je osteoporóza prídruženým ochorením pohybového systému. Táto diagnóza má významný vplyv na lomivosť kostí a podieľala sa v konečnom dôsledku aj na vznik predmetnej zlomeniny poškodenej. Podľa mechanizmu vzniku poranení a najmä podľa ich rozsahu, uvedené poranenia boli spôsobené minimálnym fyzickým násilím zo strany cúvajúceho vozidla, kde na pád poškodenej, kedy došlo k uvedeným zraneniam, postačovala minimálna sila, aby poškodená stratila rovnováhu a následne spadla na zem, kedy došlo k vzniku zlomeniny krčka stehrovej kosti. Pri vzniku poranení muselo dôjsť k pádu poškodenej na ľavú stranu.

Uvedené dôkazy vyvracajú pochybnosti obhajoby o vzniku zlomeniny pri nehode s vozidlom obžalovanej. Poukázat' je potrebné predovšetkým na bolestivosť zranenia poškodenej už v čase príchodu RZP, čo potvrdil C. F., ktorý pre podozrenie na zlomeninu transportoval poškodenú do nemocnice a ktorá pretrvávala aj po prevoze poškodenej k jej dcére C. Q. a bola dôvodom opakovaného vyšetrenia. Ďalej je potrebné poukázat' aj na ďalšie zranenia, ktoré boli v lekárskej správe konštatované už 19.02.2020, ale aj na závery znalca C. D., podľa ktorého je zlomenina vyznačená už na RTG snímke z 19.02.2020 a následne aj na CT z 20.02.2020. Iná udalosť, pri ktorej by poškodenej mohli zranenia

vzniknúť, než pri predmetnej dopravnej nehode, zistená nebola a takú udalosť vylúčila aj C. Q., ktorá sa o poškodenú matku medzi dvoma vyšetrovaniami starala.

Je tak zrejmé, že mechanizmus a okolnosti vzniku zranení poškodenej H. I. boli náležite zistené a preukázané a tak návrh obžalovanej na doplnenie dokazovania vyžiadaním správy rýchlej zdravotnej služby o prevoze poškodenej do nemocnice či zabezpečenie RTG snímku je nedôvodný. Skutočnosti, ktoré by sa mohli zistiť týmito dôkazmi, už boli zistené inými dôkazmi, okrem iného aj výsluchom lekára RZP C. F. či znaleckým posudkom C. D..

Pokiaľ obhajoba spochybňuje odbornosť znalca C. C. D., ide o znalca z odvetvia súdne lekárstvo, ktoré je komplexným medicínskym odvetvím skúmajúcim a riešiacim problematiku pôsobenia vonkajšieho násillia na ľudský organizmus. V rámci svojej pôsobnosti vykonáva prehliadky tela poškodenej osoby a posudzuje mechanizmus vzniku zranení a známkov násillia na ľudskom organizme živých aj mŕtvych osôb pri úrazoch, nehodách, v prípadoch podozrenia na konanie inej osoby, hodnotí a posudzuje návrhy odškodnenia. Niet preto dôvodu na spochybňovanie odbornosti znalca. Jeho závery navyiac zodpovedajú aj lekárskej správe z 28.02.2020, podľa ktorej tiež C. B. I. - primár chirurgického oddelenia Nemocnice arm. generála I. F. F., vidí príčinu zranení poškodenej, vrátane zlomeniny stehennej kosti vľavo, v dopravnej nehode z 19.02.2020 (teda nie v inej udalosti a príčine, ktorá by sa mala stať inokedy). Návrh obžalovanej na vykonanie znaleckého dokazovania znalcom z odvetvia chirurgia – úrazová chirurgia tak krajský súd vyhodnotil ako nedôvodný a nadbytočný.

Pokiaľ ide o samotný priebeh dopravnej nehody, tak ten bol nepochybne zistený najmä na podklade záznamu dopravnej nehody, obhliadky miesta dopravnej nehody, rekonštrukcie, zistených zranení poškodenej a znaleckého posudku z odboru cestná doprava B. M. F.. Pri obhliadke miesta dopravnej nehody z 19.02.2020, pri svojej výpovedi, ako aj pri rekonštrukcii obžalovaná označila na pravom zadnom rohu vozidla miesto, kde sa po nehode nachádzala čiara o dĺžke 3-4 cm (táto je viditeľná aj na fotografiách č. 4 a 5 z obhliadky miesta dopravnej nehody z 19.02.2020, a to po ich zväčšení v elektronickej forme na CD pripojenom k zápisnici). Podľa znalca v danom mieste došlo ku kontaktu vozidla s barlou poškodenej chodkyne, v dôsledku ktorého došlo k narušeniu stability jej chôdze s následným pádom v smere jej pohybu na ľavú stranu tela. Odbornou technickou analýzou všetkých skutočností plynúcich zo zabezpečených dôkazov znalec dospel k záveru, že ku kontaktu vozidla s barlou došlo na chodníku pri pohybe chodkyne k boku vozidla a súčasnom pohybe vozidla smerom dozadu z dvora rodinného domu, pričom tento náraz ktorý nebol silný a bol pri nízkej rýchlosti, bol podnetom pádu poškodenej. Znalec svoje závery logicky a vyčerpávajúco vysvetlil na hlavnom pojednávaní, kde zrozumiteľne zodpovedal aj všetky otázky obhajoby. Z vysvetlení znalca vyplýva, prečo námietky obhajoby nie sú pre závery znaleckého posudku podstatné. Týka sa to aj namietanej chýbajúcej barly a jej dĺžky, pri ktorej znalec zdôraznil, že má aj plastové a gumové časti, ktoré nemusia zanechať ryhy, a že dĺžka a výška nosenia barly záleží od osoby, pričom on mal k dispozícii výšku poškodenej a pri rekonštrukcii ju pri chôdzi s barlami aj videl.

So závermi znaleckého posudku sa stotožnil aj krajský súd. K námietkam obhajoby podotýka, že len skutočnosť, že obhajoba nesúhlasí so závermi znaleckého posudku neznamena, že je posudok nesprávny (ako sám znalec na hlavnom pojednávaní k námietkam obhajoby zdôraznil, znalecké posudky nerobí podľa priania, ale na základe analýz a predložených podkladov). Jeho závery pritom plne zodpovedajú aj popisu nehody a mechanizmu vzniku zranení poškodenej na zvukovom zázname, ktorý zachytáva telefonické oznámenie nehody obžalovanou na tiesňovú linku 112 bezprostredne po predmetnej dopravnej nehode.

Krajský súd sa stotožňuje aj s hodnotením svedeckej výpovede poškodenej H. I. prvostupňovým súdom. Ide o osobu vyššieho veku, u ktorej aj vzhľadom na jej zdravotné problémy a zranenia a situáciu, do ktorej sa pri nehode dostala, je možné len ťažko očakávať presné a neomylné popísanie celého priebehu dopravnej nehody. Je to zrejmé už zo skutočnosti, že nevedela správne uviesť, v ktorých rukách mala barlu a obedár, na ktorú stranu tela spadla, ktorou stranou auta bola zrazená, ale dokonca bola presvedčená, že v nemocnici zostala už po prvom ošetrení v deň nehody. Od začiatku však trvala na tom, že nespadla samovoľne, ale že spadla v dôsledku nárazu vozidla obžalovanej. Tu je potrebné zdôrazniť, že skutkový stav nebol ustálený len na podklade svedeckých výpovedí poškodenej H. I., ale predovšetkým na podklade ostatných vyššie uvedených dôkazov a že jej svedecká výpoveď mala len subsidiárny charakter.

Za dôvodné krajský súd nepovažuje ani odvolacie námietky spočívajúce v tom, že za zlomeninu krčka ľavej stehnovej kosti poškodenej nemôže obžalovaná, ale chorobné zmeny kostí u poškodenej.

Rovnako ako pri iných trestných činoch aj pri prečine ublíženia na zdraví podľa § 157 Tr. zákona nevyhnutným obligatórnym znakom tzv. objektívnej stránky trestného činu je príčinná súvislosť, ktorá spája konanie s následkom. Samotná príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním páchatel'a a spôsobeným relevantným trestnoprávnym následkom (účinkom) zakladá trestnú zodpovednosť páchatel'a len za predpokladu, ak je vývoj príčinnej súvislosti aspoň v hrubých rysoch zahrnutý jeho zavinením (R 20/1981, R 21/1981). Najmä pri trestných činoch ublíženia na zdraví podľa § 157 Tr. zákona spáchaných v súvislosti s dopravnou nehodou býva každý následok spravidla výsledkom viacerých príčin, pričom príčinou následku je každé konanie, bez ktorého by následok nenastal. Určitá skutočnosť (okolnosť) nestráca svoj charakter príčiny len preto, že mimo ňu bol následok spôsobený ešte ďalšími príčinami (okolnosťami, podmienkami). To znamená, že príčinná súvislosť medzi konaním páchatel'a a následkom sa neprerušuje, ak ku konaniu páchatel'a pristúpi ešte ďalšia skutočnosť, ktorá spolupôsobí pri vzniku následku, avšak za predpokladu, že konanie páchatel'a zostáva takou skutočnosťou, bez ktorej by k následku nebolo došlo (R 37/1975). Keďže každé konanie, bez ktorého by následok nebol nastal, súčasne nemusí byť rovnako dôležitou príčinou následku (zásada gradácie príčinnej súvislosti), je dôležité, aby konkrétna činnosť (konanie) páchatel'a bola pre spôsobenie následku príčinou dostatočne významnou.

O zavinení aspoň z nevedomej nedbanlivosti [§ 16 písm. b) Tr. zákona] možno usudzovať vtedy, ak sa preukáže, že páchatel' si mal a mohol aspoň približne predstaviť, že príčinný vzťah medzi konaním a následkom sa môže rozvinúť do vzniku poruchy – účinku, ktorý nakoniec nastal. Pritom je všeobecne známe, že následky dopravných nehôd spočívajúcich v zrazení chodca na chodníku v dôsledku nepozornej jazdy vodiča môžu viesť a často vedú k ťažkým zraneniam i k smrti poškodených (dané aj tým, že na chodníku chodci neočakávajú nebezpečenstvo stretu s motorovým vozidlom).

V predmetnej veci je možné konštatovať, že obžalovaná konala so znalosťou všetkých rozhodných skutočností. Predovšetkým vedela, že sa svojím motorovým vozidlom cúvaním z dvora blíži k chodníku, po ktorom sa pohybovala poškodená H. I.. Keďže je jej susedkou vedela o nej, že je staršou ženou (takmer 77-ročnou) so zdravotnými problémami, ktorá sa pohybuje za pomoci barly. Už z tejto skutočnosti obžalovanej vyplývala povinnosť dbať na zvýšenú opatrnosť [§ 4 ods. 1 písm. e) zákona č. 8/2009 Z. z.]. Napriek tomu sa spoliehala na to, že chodkyňa jej na chodníku dá prednosť, hoci chodník je komunikácia určená len pre chodcov [§ 2 ods. 2 písm. g), § 4 ods. 2 písm. h), § 52 ods. 1, 2 zákona č. 8/2009 Z. z.] a pri cúvaní si musí počínať tak, aby inému účastníkovi nevzniklo nijaké nebezpečenstvo [§ 22 ods. 2, § 2 ods. 2 písm. o) zákona č. 8/2009 Z. z.]. V dôsledku toho došlo k nárazu vozidla do barly poškodenej chodkyne a k jej pádu na chodník. Obžalovaná si musela byť vedomá aj toho, že pád starej zdravotne postihutej ženy chodiacej za pomoci barly na tvrdý chodník, hoci aj po náraze do barly nízkou rýchlosťou, môže vzhľadom k jej veku a telesnej konštitúcii vyvolať aj podstatne závažnejší následok, než u mladého človeka. To sa stalo aj v predmetnej veci, keď pri páde na zem poškodená utrpela tiež zlomeninu krčka ľavej stehnovej kosti. Konanie obžalovanej teda zjavne bolo významnou príčinou spôsobeného následku (účinku spočívajúceho v ťažkej ujme na zdraví), napriek tomu, že k nemu pristúpili i niektoré ďalšie príčiny (vek a zdravie poškodenej). Ich existencia, hoci sa tiež spolupodieľali na vzniku konečného následku, však neznamená, že konanie obžalovanej prestalo byť dôležitou počiatočnou skutočnosťou (príčinou), ktorá v spojení s ďalšími viedla k ťažkej ujme na zdraví poškodenej. Námietky obžalovanej teda nie sú dôvodné.

Prvostupňový súd v napadnutom rozsudku aj správne ustálil, ktoré konkrétne povinnosti v cestnej premávke obžalovaná porušila a ktorých porušenie je v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou. Správne pritom aj v odôvodnení citoval ustanovenia § 4 ods. 1 písm. e), ods. 2 písm. h) a § 22 ods. 2 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 8/2009 Z. z.“).

Na základe uvedeného preto aj podľa odvolacieho súdu obžalovaná naplnila všetky pojmové znaky prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona, vrátane subjektívnej stránky vo forme nevedomej nedbanlivosti podľa § 16 písm. b) Tr. zákona. Ťažká ujma na zdraví poškodenej i príčinný priebeh k nej vedúci sú kryté zavinením obžalovanej vo forme nevedomej

nedbanlivosti, lebo táto nevedela, že pri porušení pravidiel cestnej premávky môže vozidlom naraziť do poškodenej a spôsobiť jej ťažkú ujmu na zdraví, hoci o tom vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mala a mohla. Vedela, že poškodená je osoba staršia a zdravotne postihnutá a že v prípade aj minimálneho kontaktu môže dôjsť k jej pádu a zraneniu majúcemu charakter ťažkej ujmy na zdraví. V danom prípade rozhodne nešlo o nepredvídateľný príčinný priebeh skutku, ktorý by vylučoval zavinenie obžalovanej. Naopak, zavinené protiprávne konanie obžalovanej bolo zásadnou príčinou ťažkej ujmy na zdraví poškodenej. Obžalovanej nič nebránilo v tom, aby cúvanie prerušila až do doby, keď poškodená prejde tú časť chodníka, v ktorej sa ich trasy stretávali. Obžalovaná sa však spofahla na to, že jej poškodená dá prednosť, v dôsledku čoho došlo k stretu a k následkom na zdraví poškodenej. Obžalovaná zavinené porušila ustanovenia § 4 ods. 1 písm. e), ods. 2 písm. h) a § 22 ods. 2 zákona č. 8/2009 Z. z..

Nie celkom je však možné súhlasiť s tým, ako prvostupňový súd odôvodnil kvalifikačný znak porušenia dôležitej povinnosti ustanovenej zákonom podľa § 138 písm. h) Tr. zákona. Ten totiž nie je totožný s porušením pravidiel cestnej premávky závažným spôsobom podľa § 137 ods. 2 zákona č. 8/2009 Z. z., od ktorého spáchanie činu závažnejším spôsobom odvodzoval prvostupňový súd. Pri takomto výklade by bol závažnejším spôsobom spáchaný každý trestný čin, pri ktorom by k ublíženiu na zdraví došlo pri dopravnej nehode a žiaden by nemohol byť spáchaný v základnej skutkovej podstate. Podľa § 137 ods. 2 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. sa totiž za porušenie pravidiel cestnej premávky závažným spôsobom považuje každé porušenie pravidiel cestnej premávky, v ktorého dôsledku vznikne dopravná nehoda, pri ktorej sa inému ublíži na zdraví.

Podľa súdnej praxe porušenie dôležitej povinnosti pri premávke na cestách je najmä také porušenie povinností vodiča motorového vozidla, ktoré so zreteľom na silu, rýchlosť a hmotnosť motorových vozidiel môže mať za následok vážnu dopravnú nehodu a ktoré podľa všeobecnej skúsenosti takýto následok skutočne často máva (porovnaj R 33/1972). Výpočet všetkých dôležitých povinností vodiča motorového vozidla nie je možný, pretože význam porušenia ktorejkoľvek vodičskej povinnosti je priamo závislý na konkrétnej dopravnej situácii; je možné uviesť len niektoré typické prípady, kedy závadné konanie vodiča je podľa judikatúry považované za porušenie dôležitej povinnosti uloženej podľa zákona. Predovšetkým ide o vedenie motorového vozidla pod vplyvom alkoholu, ďalej o neprimerane rýchlu jazdu, hlavne v zatáčke, ktorou sa vozidlo dostane do protismeru (R 57/1960), predchádzanie v miestach, kde je to zakázané, cúvanie s nákladným autom na verejnom priestranstve pri nedostatočnej prehľadnosti bez zaistenia ďalšej náležite poučenej osoby (R 17/1959, R 40/1978), nevenovanie sa plne vedeniu vozidla za situácie, keď ide v súvislej kolóne vozidiel a vo vzdialenosti od vozidla idúceho pred ním, ktoré nie je vzhľadom na rýchlosť vozidla bezpečná (R 25/1984). Za porušenie dôležitej povinnosti je možné považovať len porušenie takej povinnosti, ktorá má za danej situácie spravidla za následok nebezpečenstvo pre ľudský život alebo zdravie, kde teda jej porušením môže ľahko dôjsť k takému následku (R 11/1964).

V predmetnej veci porušenie povinností vyplývajúcich z § 4 ods. 1 písm. e), ods. 2 písm. h) a § 22 ods. 2 zákona č. 8/2009 Z. z. je potrebné považovať za porušenie dôležitej povinnosti, pretože ide o typický prípad, keď porušenie týchto pravidiel cestnej premávky môže mať za následok vážnu dopravnú nehodu, ktorá podľa všeobecných skúseností takýto následok skutočne často máva. Ich nerešpektovanie je často príčinou dopravných nehôd s vážnymi až fatálnymi následkami, keď dochádza k zrážkam so staršími a zdravotne postihnutými chodcami na chodníku. Je potrebné zdôrazniť, že zákon vytvára z chodníka pre chodcov chránený priestor, v ktorom musí vodič bez ďalšieho prítomnosť chodca, ako zásadne slabšieho a zraniteľnejšieho účastníka, predpokladať, a počínať si tak, aby mu nevzniklo žiadne nebezpečenstvo. Nie je nespravodlivé od vodiča požadovať, aby predvídal, že chodec na chodníku nebude očakávať nebezpečenstvo od motorového vozidla. Porušenie povinnosti neohroziť chodca na chodníku pre chodcov (najmä deti, starších a zdravotne postihnutých) bez ďalšieho už samo osebe vedie k celkom bezprostrednému a reálnemu nebezpečenstvu stretu vozidla s chodcom. Tak tomu bolo aj v predmetnom prípade, keď porušenie uvedených povinností na chodníku spôsobilo zrážku vozidla s poškodenou chodkyňou a jej ťažkú ujmu na zdraví.

Vzhľadom na uvedené je vo výrokovej časti napadnutého rozsudku konanie obžalovanej právne kvalifikované správne ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. h) Tr. zákona.

Chyby sa však prvostupňový súd dopustil vo výroku o treste, keď nesprávne ustálil pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Obžalovanej totiž nepriznal poľahčujúcu okolnosť vedenia riadneho života podľa § 36 písm. j) Tr. zákona len preto, že v minulosti sa dopustila jedného priestupku v cestnej premávke. Takýto prístup pri hodnotení života páchatela však nie je správny. Vedenie riadneho života nie je možné vnímať len v kontexte prípadného porušovania právnych predpisov, ale je ním potrebné rozumieť rešpektovanie všeobecne akceptovaných spoločenských pravidiel. Vždy je potrebné uvážiť všetky súvislosti prípadu a mať na zreteli mnohotvárnosť života a rôzne povahové vlastnosti a kvality ľudí v ich pomere k spoločnosti. Preto je potrebné uvážiť, aký život viedol páchatel pred spáchaným trestným činom a pritom prihliadať k jeho životu v jeho celku a nielen k niektorým okolnostiam. Bude preto prichádzať do úvahy usporiadanosť života, spôsob obživy, pomer k práci, k rodine a k spoluobčanom, starostlivosť o deti a blízkych a jeho aktivity v prospech spoločnosti. Prihliadať je potrebné k zisteniam o protiprávnom konaní, kde je však potrebné vyhodnotiť o aké porušenie išlo, jeho závažnosť a kedy a za akých okolností k nemu došlo (pozri napr. R 87/1953).

V predmetnej veci obžalovaná žije usporiadaným životom, keď je zamestnaná ako učiteľka a stará sa nielen o svoje maloleté deti, ale pomoc poskytuje aj svojim blízkym. Aktivity vyvíja aj v prospech spoločnosti, keď hrá na organe. V živote sa nedopustila trestného činu a z priestupkov sa dopustila len jedného, a to na úseku cestnej premávky prekročením rýchlosti 15.02.2020, za ktorý jej bola uložená pokuta 20,- eur. Už zo skutočnosti, že sa dopustila len priestupku a nie trestného činu, za ktorý bola postihnutá len pokutou 20,- eur, hoci vodičské oprávnenie má už od roku 2003, je zrejmé, že jeho spáchanie v súhrne s ostatnými aspektami života obžalovanej pri hodnotení riadneho vedenia života je bezvýznamné. Obžalovanej bolo preto potrebné priznať poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zákona.

Odvolací súd sa však stotožnil s prvostupňovým súdom pri nepriznaní poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. k) Tr. zákona spočívajúcej v tom, že sa páchatel pričínil o odstránenie škodlivých následkov trestného činu alebo dobrovoľne nahradil spôsobenú škodu. Z obsahu spisu je zrejmé, že v danom prípade obžalovaná škodu spôsobenú poškodenej H. I. nenahradila. Poistnú udalosť síce poisťovni oznámila, avšak súčasne poprela, aby v dôsledku jej konania bola H. I. spôsobená škoda a poškodená bola nútená uplatniť svoj nárok na náhradu škody v civilnom sporovom konaní. Len samotným oznámením poisťovnej udalosti k odstráneniu škodlivých následkov trestného činu nedošlo. Preto nie je ani možné hovoriť o tom, že sa obžalovaná pričínila o ich odstránenie tak, ako to predpokladá ust. § 36 písm. k) Tr. zákona.

U obžalovanej správne prvostupňový súd nezistil žiadnu priťažujúcu okolnosť. Bola tak u nej zistená prevaha poľahčujúcich okolností, v dôsledku ktorej podľa § 38 ods. 3 Tr. zákona bolo potrebné hornú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby znížiť o jednu tretinu.

Vychádzajúc z ust. § 34 ods. 1 Tr. zákona, účelom trestu je zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 3, 4 Tr. zákona trest má postihovať iba páchatela tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Predovšetkým je potrebné zdôrazniť, že prečinom ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona obžalovaná, v dôsledku porušenia dôležitej povinnosti uloženej jej zákonom č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, spôsobila poškodeniu H. I. ťažkú ujmu na zdraví s dobou liečenia 6 mesiacov.

Z hľadiska osoby obžalovanej a možnosti jej nápravy je potrebné poukázať na to, že držiteľom vodičského oprávnenia je od roku 2003 a za celú dobu sa dopustila iba jedného priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, a to prekročením povolenej rýchlosti.

Z uvedeného je zrejmé, že pre naplnenie výchovného účelu trestu bude postačovať aj peňažný trest vo výmere 300,- eur pri súčasnom uložení minimálneho náhradného trestu odňatia slobody a tiež trestu zákazu činnosti v trvaní 12 mesiacov.

Je potrebné zdôrazniť, že obžalovaná ťažkú ujmu na zdraví spôsobila poškodenej pri vedení motorového vozidla, keď porušila dôležitú povinnosť uloženú jej podľa zákona. Preto uloženie trestu zákazu činnosti vykonávať takúto činnosť vo výmere na dolnej hranici trestu je aj podľa odvolacieho súdu nevyhnutné na dosiahnutie účelu trestu, ktorým je podľa § 34 ods. 1 Tr. zákona zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, pričom trest zároveň vyjadrí aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Trest teda musí plniť nielen funkciu individuálnej prevencie, ale musí pôsobiť výchovne aj vo vzťahu k ostatným členom spoločnosti, ktorí vzhľadom na závažnosť porušenej povinnosti a závažnosť následkov musia tiež považovať uložený trest za primeraný a spravodlivý.

Vzhľadom na uvedené krajský súd na podklade odvolania obžalovanej napadnutý rozsudok vo výroku o treste jednomyseľne zrušil a sám vo veci rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.